

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

ភាគីដាក់ឯកសារ៖ លោក **ខៀវ សំផន**

ដាក់ជូន៖ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម៖ **ឆាវ៉ា**

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ២០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖ សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់៖

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន៖

ឈ្មោះមន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកសំណុំរឿង និងឯកសារ៖

ហត្ថលេខា៖

ការគាំទ្ររបស់លោក ខៀវ សំផន ចំពោះ “សំណើ E396 របស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ (៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកចុះហ្វាយចំនួនបីច្បាប់ ខ្សែវីដេអូមួយ និងខ្សែអាត់សំឡេងមួយ ទាក់ទងនឹងសម្តេចព្រះបរមកោដ្ឋ ព្រះវររាជបិតា នរោត្តម សីហនុ”

ដាក់ដោយ៖

មេធាវីការពារក្តីលោក **ខៀវ សំផន**

មេធាវី គង់ សំអុន

មេធាវី Anta GUISSÉ

ដាក់ជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖

ចៅក្រម និល ណុន

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា

ជំនួយការ៖

លោកស្រី សេង សុជាតា
កញ្ញា Marie CAPOTORTO
កញ្ញា Soumeya MEDJEBEUR
លោក Clément BOSSIS
កញ្ញា Cécile ROUBEIX
កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត
លោក តាន់ ឆាយវិត្ត

ចៅក្រម Claudia FENZ

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង
លោក Nicholas KOUMJIAN

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក ឆួន ជា

ការគាំទ្ររបស់លោក ខៀវ សំផន ចំពោះ “សំណើ E396 របស់ ឆួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ ៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង
សុំឱ្យទទួលយកចុកហ្វាយចំនួនបីច្បាប់ ខ្សែវីដេអូមួយ និងខ្សែអាត់សំឡេងមួយ ទាក់ទិននឹងសម្តេចព្រះបរមកោដ្ឋ ព្រះវររាជបិតា
នរោត្តម សីហនុ”

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

- ១. នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ មេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា បានដាក់សំណើមួយធ្វើឡើង អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ ៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (“សំណើ”) ជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (“អង្គជំនុំ ជម្រះ”) ស្នើសុំឱ្យទទួលយកចុកហ្វាយចំនួនបីច្បាប់ និងខ្សែអាត់សម្លេង និងខ្សែវីដេអូបន្ទូលរបស់ ព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ^១។
- ២. តាមរយៈសារណានេះ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន (“មេធាវីការពារក្តី”) សូមគាំទ្រសំណើ សុំនេះ។ មេធាវីការពារក្តីយល់ឃើញដូចគ្នា និងសូមគាំទ្រទទួលបានករណីទាំងឡាយលើកឡើងដោយ លោក នួន ជា ទាក់ទិននឹងលក្ខខណ្ឌនៃការទទួលយក និងភាពពាក់ព័ន្ធនៃឯកសារស្នើសុំទាំងអស់ នោះ ធ្វើជាភស្តុតាង^២។
- ៣. ក្នុងអំឡុងពេលចូលខ្លួនមកផ្តល់សក្ខីកម្ម លោកនរវិទូ Hinton បានវិភាគលើពាក្យ “យួន” ដោយ លោកបានពន្យល់ថា ពាក្យនេះត្រូវបានពួកមេដឹកនាំរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ប្រើប្រាស់ក្នុងអត្ថ- ន័យរើសអើងពូជសាសន៍ និងប្រល័យពូជសាសន៍^៣។ បន្ទាប់មក នរវិទូរូបនេះ បានផ្តល់ជាគំនិតថា ពាក្យពេចន៍ទាំងឡាយដែលព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ បានមានព្រះបន្ទូលនៅ ចំពោះមុខក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ កាលពីខែមករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ ត្រូវបានប្រើ ប្រាស់ក្រោមសម្ពាធខ្សែក្រហម។ ក៏ប៉ុន្តែ លោក Hinton បានបញ្ជាក់ថា លោកក៏មិនច្បាស់នឹង បញ្ហានេះដែរ^៤។

¹ សំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ ៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកចុកហ្វាយចំនួនបីច្បាប់ ខ្សែវីដេអូមួយ និង ខ្សែអាត់សំឡេងមួយ ទាក់ទិននឹងសម្តេចព្រះបរមរតនកោដ្ឋ ព្រះវររាជបិតា នរោត្តម សីហនុ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E396។

² សំណើរបស់លោក នួន ជា ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E396 កថាខណ្ឌ ៥ និងកថាខណ្ឌ ១៨-១៩។

³ ប្រតិចារិកសវនាការថ្ងៃទី ១៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E1/402.1 ទំព័រ ៧៩ ម៉ោងប្រហែល [១៥.៥៨.២៤]។

⁴ ប្រតិចារិកសវនាការថ្ងៃទី ១៦ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E1/403.1 ទំព័រ ១៩ ម៉ោងប្រហែល [១០.០១.៥៣]។ ការគាំទ្ររបស់លោក ខៀវ សំផន ចំពោះ “សំណើ E396 របស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ ៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកចុកហ្វាយចំនួនបីច្បាប់ ខ្សែវីដេអូមួយ និងខ្សែអាត់សំឡេងមួយ ទាក់ទិននឹងសម្តេចព្រះបរមកោដ្ឋ ព្រះវររាជបិតា នរោត្តម សីហនុ”

ភាពពាក់ព័ន្ធនៃឯកសារ យោងតាមសក្ខីកម្មលោក Hinton

៤. ឯកសារទាំងឡាយស្នើសុំដោយលោក នួន ជា នាំមកនូវភ័ស្តុតាងមួយចំនួន ផ្ទុយគ្នាទៅនឹងការលើកឡើងរបស់លោក Hinton ហើយភ័ស្តុតាងទាំងនោះបង្ហាញឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ពីចំណេះដឹងខ្លះចន្លោះរបស់អ្នកជំនាញរូបនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងបរិបទភូមិសាស្ត្រនយោបាយ នៃប្រទេសកម្ពុជាជាទូទៅ និងដោយឡែក ទាក់ទិននឹងជំហររបស់ព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះបរមរតនកោដ្ឋនៅក្នុងឯកសារទាំងអស់នេះ ដែលត្រូវបានគេសន្មតថាមានលក្ខណៈរើសអើងពូជសាសន៍នោះ ហាក់ដូចជាត្រូវបាននិយាយចេញមកដោយគ្មានការបង្ខិតបង្ខំបន្តិចនោះឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងឯកសារទាំងនោះ ព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ ទំនងជាអ្នកបរិហារដ៏ខ្លាំងក្លាមួយអង្គ ចំពោះឧបាយកលរបស់ប្រទេសវៀតណាម ដែលព្រះអង្គបានចាត់ទុកថាជាការប៉ះពាល់ដល់អធិបតេយ្យភាពប្រទេសរបស់ព្រះអង្គ។ ចុកហ្មាយទាំងបីច្បាប់ និងខ្សែអាត់សំឡេង និងខ្សែវីដេអូ ដែលលោក នួន ជា បានស្នើសុំឱ្យទទួលយកធ្វើជាភ័ស្តុតាង បង្ហាញឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ពីចំណុចមួយនេះ។

៥. ដូច្នោះ ភ័ស្តុតាងទាំងនេះ ពិតជាមានសារៈប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់ ក្នុងការវាយតម្លៃពីការសន្និដ្ឋានរបស់អ្នកជំនាញ ដែលផ្អែកលើព័ត៌មានមិនពេញលេញតែប៉ុណ្ណោះ។

៦. នៅទីបញ្ចប់ ក្នុងការវិភាគរបស់ខ្លួនលើព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ លោក Hinton បានយោងទៅលើទស្សនៈលោក Julio JELDRES⁵ ដែលជាអ្នកនិពន្ធព្រះរាជដ៏ប្រវត្តិ ដែលមានចុកហ្មាយទាំងបីច្បាប់ភ្ជាប់ជាមួយ។ ការទទួលយកចុកហ្មាយទាំងបីច្បាប់គឺពិតជាមានភាពពាក់ព័ន្ធ ព្រោះថាចុកហ្មាយទាំងនោះ គឺជាភ័ស្តុតាងស៊ីសង្វាក់គ្នាជាមួយនឹងភ័ស្តុតាងមួយចំនួនទៀតដែលត្រូវបានពិភាក្សាដេញដោលរួចហើយ។

ភាពពាក់ព័ន្ធនៃឯកសារ ទាក់ទិននឹងបរិបទប្រវត្តិសាស្ត្រ

⁵ ប្រតិចារិកសវនាការថ្ងៃទី ១៦ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E1/403.1 ទំព័រ ១៩-២០ ម៉ោងប្រហែល [១០.០៣.៣៤]។ ការគាំទ្ររបស់លោក ខៀវ សំផន ចំពោះ “សំណើ E396 របស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ ៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងសុំឱ្យទទួលយកចុកហ្មាយចំនួនបីច្បាប់ ខ្សែវីដេអូមួយ និងខ្សែអាត់សំឡេងមួយ ទាក់ទិននឹងសម្តេចព្រះបរមកោដ្ឋ ព្រះវររាជបិតានរោត្តម សីហនុ”

៧. ឯកសារទាំងអស់នេះ ដែលត្រូវបានស្នើសុំឱ្យទទួលយកដោយ លោក នួន ជា ក៏នាំមកផងដែរនូវ ធាតុផ្សំសម្រាប់ការស្វែងយល់ និងយល់ដឹងពីបរិបទនៃការប្រើប្រាស់ពាក្យមួយចំនួនក្នុងឯកសារ ផ្សេងៗរបស់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ សម្រាប់ហោរដ្ឋាភិបាលវៀតណាម និងបំណងប្រាថ្នាភាព ទីនិយមរបស់រដ្ឋាភិបាលមួយនេះ ហើយវាបង្កើតបានជាមូលដ្ឋាននៃការសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជ អាជ្ញា ទាក់ទិននឹងការសន្មតថារបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មានការរើសអើងពូជសាសន៍។ ឯក សារទាំងនោះ អាចផ្តល់ជាអាទិ៍នូវនិយមន័យមួយច្បាស់លាស់ និងវិសាលភាពជាក់លាក់សម្រាប់ ការប្រើប្រាស់ពាក្យ “យួន” ក្នុងបរិបទពោលពេញដោយជម្លោះ ក្នុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងនៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំក្រោយមកទៀត។

៨. ឯកសារទាំងនោះបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់ពាក្យ “យួន” នៅក្នុងបរិបទមួយផ្សេងទៀត ខុសពីបរិបទ របបខ្មែរក្រហម ហើយឯកសារបានបង្ហាញថា ពួកខ្មែរក្រហមពុំមែនជាក្រុមតែមួយដែលបានប្រើ ប្រាស់ពាក្យ “យួន” នេះនោះទេ។ មេធាវីការពារក្តីផ្តោតសំខាន់ផងដែរលើការបំភ្លឺដែលមិនត្រូវ មើលរំលង មាននៅក្នុងឯកសារទាំងអស់នេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងទស្សនៈរបស់ព្រះករុណាព្រះបរមរតន កោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ ចំពោះជម្លោះជាមួយប្រទេសវៀតណាម ព្រោះថាព្រះអង្គ មិនបានយាងមក ផ្តល់សក្ខីកម្មនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ។

៩. **ផ្នែកតាមសំណងហេតុនេះ** មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះ មេត្តាសម្រេចឱ្យមេធាវី ការពារក្តីចូលរួមគាំទ្រសំណើ E396 របស់លោក នួន ជា និងស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះទទួលយកចុក ហ្វាយទាំងបីច្បាប់ ខ្សែអាត់សំឡេង និងខ្សែវីដេអូព្រះសុន្ទរកថារបស់ព្រះករុណាព្រះបរមរតនកោដ្ឋ នរោត្តម សីហនុ យកមកធ្វើជាភស្តុតាង។

	មេធាវី គង់ សំអុន	រាជធានីភ្នំពេញ	
	មេធាវី Anta GUISSÉ	រាជធានីភ្នំពេញ	

ការគាំទ្ររបស់លោក ខៀវ សំផន ចំពោះ “សំណើ E396 របស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ ៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកចុកហ្វាយចំនួនបីច្បាប់ ខ្សែវីដេអូមួយ និងខ្សែអាត់សំឡេងមួយ ទាក់ទិននឹងសម្តេចព្រះបរមកោដ្ឋ ព្រះវររាជបិតា នរោត្តម សីហនុ”